

RUČENÍ SPOLEČNÍKA A JEDNATELE ZA DLUHY SPOLEČNOSTI S RUČENÍM OMEZENÝM

Mgr. Petra Kotápišová
Univerzita Karlova, Právnická fakulta
kotapisp@prf.cuni.cz

<https://doi.org/10.33542/KDS22-0098-1-14>

Abstrakt

Příspěvek se zabývá možnostmi věřitele, jak prolomit majetkovou samostatnost společnosti s ručením omezeným a domoci se vykonatelné pohledávky na bývalém společníkovi. Možnosti jsou analyzovány na konkrétním příkladu z praxe, kdy jediný společník a zároveň jednatel převedl svůj stoprocentní podíl na tzv. bílého koně před ukončením soudního řízení, kterým byla věřiteli přiznána pohledávka. Věřitel se kupříkladu může domáhat zákonného ručení jednatele (byť bývalého) z titulu porušení péče řádného hospodáře nebo zákonného ručení vzniklého v důsledku ovlivnění společnosti. Má však věřitel skutečnou možnost unést v těchto případech důkazní břemeno? V příspěvku je pojednáno o jednotlivých možnostech uspokojení pohledávky; především je hodnocena jejich efektivita.

Abstract

The present paper deals with the possibilities of a creditor to break the property independence of a limited liability company and to enforce an enforceable claim against a former partner. The options are described using a specific example from practice, where the sole shareholder and also the managing director transferred his 100% share to a so-called white horse before the conclusion of the court proceedings by which the creditor was awarded the claim. For example, a creditor may claim statutory liability of a managing director (even a former managing director) for breach of due care or statutory liability arising as a result of influence on the company. But does the creditor have a real opportunity to bear the burden of proof in these cases? The paper discusses the various options for obtaining payment of a claim, in particular the effectiveness of each option is assessed.

Klíčová slova: Společnost s ručením omezeným, péče řádného hospodáře, zákonné ručení, společník, jednatel, věřitel, pohledávka, dluh

Key words: Limited liability company, due diligence, statutory liability, shareholder, managing director, creditor, claim, debt

Úvod¹

V českém právním řádu, stejně jako v jiných evropských právních rádech, funguje majetkové oddělení společnosti a jejích členů.² Za dluhy společnosti tak společníci odpovídají jen omezeně. Majetkové oddělení společnosti s sebou nese možné problémy spojené s určitou nespravedlností vůči věřitelům společnosti, kteří se nemohou domoci svého plnění za

¹ Tato kapitola byla vytvořena v rámci výzkumného projektu Soukromé právo a výzvy dneška, id. PROGRES Q03

² Srov. EICHLEROVÁ, K. Společnost s ručením omezeným. In. ČERNÁ, S., ŠTENGLOVÁ, I., PELIKÁNOVÁ, I. a kol. Právo obchodních korporací. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2021, s. 317. ISBN: 978-80-7598-991-8.

dlužníkem, protože například ze společnosti zbyla jen (majetkově) prázdná entita. Tento příspěvek se věnuje vymezení možností, jak se může věřitel společnosti s ručením omezeným domoci své pohledávky po jejím bývalém jediném společníkovi a zároveň jednatelem. U jednotlivých možností bude především zhodnocena jejich efektivita v právní praxi, tedy jaká je šance na úspěch věřitele v případném soudním sporu. Možnosti budou hodnoceny na konkrétním modelovém příkladu, kdy společnost s ručením omezeným měla jediného společníka, který byl zároveň jediným jednatelem. Společnosti jako dlužníkovi byla rozsudkem soudu uložena povinnost zaplatit věřiteli konkrétní dlužnou částku včetně příslušenství. Společník následně převedl společnost na jinou, zahraniční fyzickou osobu, která se stala rovněž i jediným jednatelem společnosti (tzv. bílý kůň). Na soudem přiznaný nárok věřiteli společnost ničeho neuhradila.³

Český právní řád věřiteli poskytuje širší škálu možností, jak se své pohledávky domoci na jiném subjektu, než je sama společnost. V praxi je ovšem často poměrně složité tyto instituty skutečně využít, neboť důkazní břemeno (až na drobné výjimky) vázne na věřiteli, který mnohdy nemá reálnou možnost jej unést, neboť se nachází v informačním deficitu o majetkových hodnotách vůči společníkovi nebo jednatelem.

1. Ručení společníka za dluhy společnosti

Jednou z možných cest, jak se věřitel může domoci své pohledávky, je využití ručení společníka za dluhy společnosti. Zákon o obchodních korporacích stanovuje ručení společníka za dluhy společnosti ještě ve čtyřech dalších případech, a to (i) ručení v případě nesplnění vkladové povinnosti, srov. text níže; (ii) ručení do výše podílu na likvidačním zůstatku společníka, které však není přiléhavé pro uvedený modelový případ; (iii) ručení z titulu výkonu funkce člena statutárního orgánu (více kapitola 2); a (iv) ručení v případě ovlivnění (více kapitola 4).

Ručební povinnost společníků je ve větší či menší míře u všech typů společností.⁴ Ve společnosti s ručením omezeným ručí společníci společně a nerozdílně do výše, v jaké nesplnili vkladové povinnosti podle stavu zapsaného v obchodním rejstříku v době, kdy byli věřitelem vyzváni k plnění (§ 132 odst. 1 z. o. k.⁵). Ve chvíli, kdy je základní kapitál plně splacen a tato skutečnost je zapsána v obchodním rejstříku, tak společníci v podstatě za dluhy společnosti za dobu jejího trvání neručí vůbec.⁶

Vedle ručení společníka za dluhy společnosti podle zákona o obchodních korporacích není možné opomíjet také povinnost nahradit škodu podle občanského zákoníku^{7, 8}. V souladu

³ V uvedené situaci se nabízí předně využít možnosti exekuce nebo soudní výkon rozhodnutí. Cílem tohoto příspěvku však není jakkoliv popisovat nebo hodnotit možnosti vymáhání dluhu přímo po společnosti, proto jsou tyto instituty v příspěvku úmyslně opomenuty. Nadto je vhodné upozornit, že za situace, kdy společnost je neaktivní a neplní ani povinnost ukládání účetních závěrek do obchodního rejstříku, má věřitel jen velmi omezenou možnost využít soudního výkonu rozhodnutí, kdy v návrhu je nutné označit jak způsob vymáhání, tak také majetek společnosti. Při exekuci tento problém nevzniká, avšak věřitel se vystavuje riziku, že exekutor žádný majetek nezjistí a exekuce bude zastavena pro nemajetnost. Věřitel pak bude povinen hradit paušálně určené či účelně vynaložené výdaje exekutora.

⁴ Byť např. u akciové společnosti se ručební povinnost aktivuje až ve chvíli její likvidace, kdy akcionáři ručí do výše likvidačního zůstatku.

⁵ Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „z. o. k.“ nebo „zákon o obchodních korporacích“).

⁶ Shodně LOKAJÍČEK. J. Prolomení majetkové samostatnosti kapitálových společností. 1. vydání. Praha: C. H. Beck. 2016, s. 124.

⁷ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „obč. zák.“ nebo „občanský zákoník“).

⁸ LOKAJÍČEK. J. Prolomení majetkové samostatnosti kapitálových společností. 1. vydání. Praha: C. H. Beck. 2016, s. 124. ISBN 978-80-7400-603-6.

s ust. § 2909 obč. zák. by mohl společník odpovídat za škodu, kterou způsobil úmyslným porušením dobrých mravů. Převod stoprocentního podílu ve společnosti na tzv. bílého koně, který vedl k tomu, že se ze společnosti s ručením omezeným stala (majetkově) prázdna entita, je dle mého názoru možné hodnotit jako porušení dobrých mravů, neboť zde lze sledovat úmysl bývalého společníka zbavit se zadlužené společnosti na úkor věřitelů. Nelze však zapomínat na majetkovou oddělenost společnosti. Věřitelova pohledávka zůstává změnou společníka nedotčena a vůči společnosti trvá i nadále. Rovněž zajímavá je také otázka aktivní legitimace.⁹ Je nutné posoudit, komu vlastně jednáním společníka vznikla škoda. Dalo by se tvrdit, že škoda vznikla spíše novému společníkovi tím, že na něj byla převedena zadlužená společnost. Mám však za to, že náhrady škody by se v uvedeném případě mohl dovolávat právě i věřitel. Věřiteli totiž vznikla škoda právě tím, že společník převedl svůj stoprocentní podíl na tzv. bílého koně, čímž učinil společnost neaktivní a zapříčinil tak, že věřitelova pohledávka nebyla uhrazena i přes pravomocné rozhodnutí soudu. Ust. § 2909 obč. zák. *in fine* však rovněž obsahuje korektiv, ve znění: „*vykonával-li však své právo, je škůdce povinen škodu nahradit, jen sledoval-li jako hlavní účel poškození jiného.*“ Takto stanovené pravidlo prakticky zamezuje možnosti užití uvedeného ustanovení na posuzovaný modelový případ, neboť pro věřitele by bylo nesmírně obtížné před soudem prokázat, že bývalý společník jednal skutečně s úmyslem ho poškodit.¹⁰

2. Doktrína piercing the corporate veil

Při řešení možných způsobů, jak se může věřitel domáhat uspokojení své pohledávky po společníkovi, nemůžeme opomenout doktrínu *piercing the corporate veil* (propichování korporátního závoje). České právosice zatím na tento institut nepamatuje, odbornou praxí je nicméně hojně řešen.¹¹ Doktrína *piercing the corporate veil* vychází z rozhodovací praxe amerických soudů a postupně se rozšířil až do rozhodovací praxe evropských soudů, především francouzských a německých.¹² Možnost „*propíchnout korporátní závoj*“ ve zkratce znamená, že soudním rozhodnutím může být prolomeno majetkové oddělení společnosti od jejích společníků. Společníci pak odpovídají za dluhy společnosti vlastním majetkem, jako by dluhy společnosti byly jejich vlastní.¹³ V právní praxi se jedná o prostředek *ultima ratio*, je k němu tedy přistoupeno jen tehdy, jsou-li pro to zvláště zřetele hodné důvody. Tento přístup soudů je logický, neboť přílišné užívání a časté „*propichování korporátního závoje společnosti*“ by vedlo k narušení právní jistoty ve vztahu k majetkové oddělenosti společnosti.¹⁴ Majetkoprávní samostatnost však nemůže působit bezmezně a jako taková

⁹ K tomu blíže SEDLÁČEK, M. Pojetí věcné legitimace v civilním procesu a možnosti nápravy jejího nedostatku. In KEREKEŠOVÁ, M., MACKO, L., ROMANOVÁ, E. (eds.). Košické dni súkromného práva III. Recenzovaný zborník vedeckých prac. Košice: Univerzita P. J. Šafárika v Košiciach, 2021, s. 267 – 276. ISBN 978-80-5740-024-0.

¹⁰ Srov. LOKAJÍČEK, J. op. cit., s. 125.

¹¹ Např. LOKAJÍČEK, J. Prolomení majetkové samostatnosti kapitálových společností. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016. 175 s. ISBN 978-80-7400-603-6.; ČERNÁ, S. Lze prolomit majetkové hranice obchodní společnosti? In. PAUKNEROVÁ, M., TOMÁŠEK, M. et al. Nové jevy v právu na počátku 21. století - sv. 4 - Soukromé právo. Praha: Karolinum, 2009. s. 28 – 46. ISBN 978-80-2461-687-2; PATĚK, D. K možnosti prolomení majetkové samostatnosti české společnosti s ručením omezeným. In. PAUKNEROVÁ, M., TOMÁŠEK, M. et al. Nové jevy v právu na počátku 21. století - sv. 4 - Soukromé právo. Praha: Karolinum, 2009. s. 46 - 54. ISBN 978-80-2461-687-2.

¹² ČERNÁ, S. Lze prolomit majetkové hranice obchodní společnosti? op. cit., s. 28 – 46.

¹³ Ibidem.

¹⁴ Srov. LOKAJÍČEK, J. op. cit., s. 125.

podléhá základním korektivům soukromého práva jako jsou dobré mravy a zákaz zneužití práva.¹⁵

Možnost, jak prolomit majetkovou samostatnost společnosti a domoci se přiznaného nároku i po společníkovi společnosti s ručením omezeným poskytuje ust. § 8 obč. zák. ve znění: „*Zjevné zneužití práva nepožívá právní ochrany.*“. Tímto ustanovením je prakticky možné využít institut *piercing the corporate veil*, aniž bychom jej takto přímo nazývali. Shodně s Janem Lokajíčkem mám za to, že na zneužití práva je potřeba nahlížet subjektivně.¹⁶ Věřitel by tak musel u soudu prokázat, že společník společnost převedl skutečně s úmyslem zbavit se zadlužené společnosti a s tím spojené hrozby vzniku jeho ručení a poškodit tak věřitele (byť poškození věřitelů by bylo nepřímým úmyslem společníka). Unesení důkazního břemene by v tomto případě bylo věřitele nesmírně obtížné, ne-li zcela nereálné. V posuzované modelové situaci vyvstává ještě další problém, a to, že se jedná o bývalého společníka. Mám však za to, že zákaz zneužití práva se může uplatnit i v tomto případě, kdy společník využil svého práva převést společnost na jinou fyzickou osobu, avšak učinil tak s úmyslem zbavit se zadlužené společnosti.

3. Ručení jednatele za dluhy společnosti

Jak již bylo zmíněno v úvodu, jediný společník společnosti s ručením omezeným byl zároveň i jejím jediným jednatelem. V tomto případě tak může společník odpovídat za dluhy společnosti z titulu porušení péče řádného hospodáře.¹⁷ Je nutné upozornit, že jednatel neručí přímo za dluhy, které společnosti vznikly z důvodu porušení péče řádného hospodáře., ale ručí za dluhy společnosti do výše škody, která společnosti porušením péče řádného hospodáře vznikla.¹⁸ Podle ust. § 159 odst. 3 obč. zák.: „*Nenahradil-li člen voleného orgánu právnické osobě škodu, kterou jí způsobil porušením povinnosti při výkonu funkce, ačkoli byl povinen škodu nahradit, ručí věřiteli právnické osoby za její dluh v rozsahu, v jakém škodu nenahradil, pokud se věřitel plnění na právnické osobě nemůže domoci.*“ Nutným předpokladem pro aktivaci ručení člena voleného orgánu (a to i bývalého) je tak nesplnění povinnosti k náhradě škody společnosti.¹⁹

Na základě uvedeného lze nabýt dojmu, že proto, aby jednatel ručil za dluhy společnosti, musí se nejprve společnost domáhat náhrady škody po jednatele. Věřitel se však může ručení jednatele dovolávat přímo, a to i tehdy, když je společnost neaktivní. Shodně s Bohumilem Havlem jsem přesvědčena, že v případě, kdy se ručení jednatele za nesplacený dluh dovolává přímo věřitel společnosti, bude soud existenci škodního nároku posuzovat jako

¹⁵ PATĚK, D. K možnosti prolomení majetkové samostatnosti české společnosti s ručením omezeným. In: PAUKNEROVÁ, M., TOMÁŠEK, M. et al. *Nové jevy v právu na počátku 21. století - sv. 4 - Soukromé právo.* Praha: Karolinum, 2009. s. 53. Srov. také LOKAJÍČEK, J. op. cit., s. 119 – 124.

¹⁶ LOKAJÍČEK, J. op. cit., s. 121.

¹⁷ Jednat s péčí řádného hospodáře je základní povinností jednatele. (KOTÁPIŠOVÁ, P. Obrácené důkazní břemeno při porušení péče řádného hospodáře. In: SEDLÁČEK, M., STŘELEČEK, T. a kol. *Povinnost a odpovědnost v civilním právu hmotném a procesním. Speciální problémy.* Praha: Wolters Kluwer ČR, 2021, s. 153 – 163. ISBN 978-80-7676-244-2. Srov. JOSKOVÁ, L. Povinnost postupovat s péčí řádného hospodáře a obrácení důkazního břemena. In: DVOŘÁK, J., MACKOVÁ, A. Eds. *Pocita Aleně Winterové k 80. narozeninám.* Praha: Všehrad, 2018, s. 153. ISBN 978-80-85305-53-1. Srov. také ustanovení § 159 odst. 1 obč. zák. Shodně také PATĚK, D. Povinnost péče řádného hospodáře. In: ČERNÁ, S., ŠTENGLOVÁ, I., PELIKÁNOVÁ, I. a kol. *Právo obchodních korporací. 2. vydání.* Praha: Wolters Kluwer, 2021, s. 184. ISBN: 978-80-7598-991-8).

¹⁸ LASÁK, J., Komentář k § 159 In: LAVICKÝ, P. a kol. *Občanský zákoník I. Obecná část (§ 1–654).* Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2022, dostupné v databázi Beck-online.cz. ISBN 978-80-7400-852-8. Srov. také FILIP, V., FYRBACH, D. *Společnost s ručením omezeným.* Praha: Wolters Kluwer ČR, 2016, s. 402 – 403. ISBN 978-80-7552-231-3.

¹⁹ LASÁK, J., op. cit.

předběžnou otázku.²⁰ Pokud by se věřitel nemohl dovolávat přímo, podstatně by to omezovalo jeho možnosti domoci se uspokojení své pohledávky, neboť např. v posuzovaném modelovém případě lze jen těžko očekávat, že by se nový společník (tzv. bílý kůň) dovolával náhrady škody po bývalém jednateli. Za situace, kdy je vznik nároku na náhradu škodu společností posuzován jako předběžná otázka, je nutné vždy prokázat předpoklady odpovědnosti jednatele k náhradě škody, a to bez výjimky.²¹ Není proto kupříkladu možné vydat rozsudek pro uznání proti jednateli z titulu zákonného ručení, aniž by bylo skutečně prokázáno, že společností způsobil škodu a že mu vznikla povinnost tuto škodu nahradit.²²

S rozdílným názorem přichází Jan Flídr, který uvádí, že součástí externí složky příkazu legality²³ není povinnost jednatele: „[...] zabezpečit dodržení smluvních závazků korporace, ledaže by porušení takového závazku současně představovalo jednání v rozporu s právními předpisy.“²⁴ Věřitel by se tak v případě porušení smluvní povinnosti společností nemohl dovolávat zákonného ručení jednatele v souladu s ust. § 159 odst. 3 obč. zák.²⁵ S takovou konstrukcí se neztotožňuji. Naopak jsem přesvědčena, že každé porušení smluvních povinností je zároveň protiprávním jednáním, neboť odporuje jedné ze základních zásad soukromého práva, a to zásadě *pacta sunt servanda*, která je také přímo uvedena v ust. § 3 odst. 2 písm. d) obč. zák. Věřitel se dle mého názoru tedy může dovolávat ručení jednatele v souladu s ust. § 159 odst. 3 obč. zák.

Podle ust. § 52 odst. 2 z. o. k.: „*Je-li v řízení před soudem posuzováno, zda člen voleného orgánu obchodní korporace jednal s péčí řádného hospodáře, nese důkazní břemeno tento člen, ledaže soud rozhodne, že to po něm nelze spravedlivě požadovat.*“ Jak je patrné z textace ustanovení, obrácení důkazního břemene se vztahuje na všechna řízení, ve kterých je posuzováno, zda jednatel porušil povinnost péče řádného hospodáře. Mám proto za to, že se důkazní břemeno bude obracet i v případě posuzování porušení péče řádného hospodáře v rámci prejudiciální otázky o vzniku povinnosti k náhradě škody vůči společnosti. Důkazní břemeno se však bude obracet jen v tomto jediném aspektu řízení, dokonce jen u protiprávního jednání a zavinění.²⁶ Jiný výklad by zakládal prakticky nemožnost věřitele unést důkazní břemeno, neboť věřitel má podstatný informační deficit a jen těžko by prokazoval, proč a z jakého důvodu jednatel jednal konkrétním způsobem. Zde je nutné upozornit na to, že věřitel musí nejprve v souladu s ust. § 2021 odst. 1 obč. zák. vyzvat k plnění samotnou společnost a teprve až ve chvíli, kdy není úspěšný, může se obrátit na (bývalého) jednatele společnosti postupem v souladu s § 159 odst. 3 obč. zák.²⁷

Aplikujeme-li výše uvedené na modelový případ, bude mít věřitel šanci na úspěch jen tehdy, nepodaří-li se jednateli u soudu prokázat, že jednal s péčí řádného hospodáře. Problémem však je, že jednatel (a zároveň jediný společník) „*utekl*“ ze společnosti až ve chvíli, kdy společnost prohrála řízení o uložení povinnosti zaplatit svůj dluh. Lze tvrdit, že teprve až v tuto chvíli mohlo být jeho jednání posuzováno jako nečestné, ale ani tak nenaplněvalo porušení povinnosti péče řádného hospodáře. Od novely zákona o obchodních

²⁰ Ibidem.

²¹ Ibidem.

²² Rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 23 Cdo 4194/2008, ze dne 22. 1. 2009. Srov. také rozsudek Vrchního soudu v Praze, sp. zn. 4 Cmo 242/2019, ze dne 4. 3. 2020.

²³ Příkaz legality tvoří součást povinnosti jednat s péčí řádného hospodáře a skládá se ze dvou složek, interní a externí. Do interní složky příkazu legality spadají povinnosti při správě obchodní korporace. Do externí složky pak spadá zabezpečení, aby obchodní korporace jednala navenek v souladu s právním řádem (FLÍDR, J. Delikt ní odpovědnost člena statutárního orgánu obchodní korporace vůči třetím osobám. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2021, s. 20. ISBN 978-80-7676-034-9).

²⁴ FLÍDR, J. op. cit., s. 20.

²⁵ FLÍDR, J. op. cit., s. 20 – 24.

²⁶ K tomu blíže KOTÁPIŠOVÁ, P. op. cit.

²⁷ LASÁK, J., op. cit.

korporacích s účinností od ledna roku 2021 už v zákoně dokonce nenajdeme ani ustanovení o tom, že by jednatel nemohl ze své funkce odstoupit ve chvíli, kdy to pro společnost není vhodné.²⁸ Pro vznik ručení jednatele za dluhy společnosti se musí porušení péče řádného hospodáře vázat právě ke vzniku tohoto dluhu.

4. Odpovědnost ovládající osoby za dluhy společnosti

V posuzovaném modelovém případě by teoreticky mohlo připadat v úvahu také využití právní úpravy ovlivnění (§ 71 an. z. o. k.). Jediný společník a zároveň jediný jednatel bezesporu je ovládající osobou ovlivňující společnost s ručením omezeným (srov. § 74 odst. 1 z. o. k.). Zákon o obchodních korporacích ukládá ovládající osobě povinnost nahradit společnosti újmu, kterou ji ovlivněním způsobí, a zároveň stanovuje i zákonné ručení za dluhy společnosti (§ 71 odst. 1 a odst. 3 z. o. k.). Zákonné ručení však vzniká teprve ve chvíli, kdy společnost pro ovlivnění nemůže splnit dluh.²⁹ Věřitel by tak musel prokázat nejen neschopnost společnosti uhradit svůj dluh, avšak musel by také prokázat příčinnou souvislost mezi jednáním bývalého společníka jakožto ovládající osoby a vznikem neschopnosti společnosti splatit dluh. Z modelového příkladu nevyplývá, že by společnost nebyla schopná dluhy splácet, pouze je (majetkově) neaktivní a její schopnost či neschopnost splatit dluh je čistě spekulativní. Právní úprava ovlivnění tak v tomto případě není přílehlavá.

Závěr

Přestože česká právní úprava poskytuje poměrně širokou škálu možností, jak se může věřitel společnosti domáhat uspokojení své splatné pohledávky zaspolečníkem, nejsou tyto možnosti dostatečně efektivní. Modelový případ, kdy věřitel nárokoval zaplacení své splatné pohledávky po bývalém jediném společníkovi a zároveň jediném jednatele společnosti s ručením omezeným, v teoretické rovině naplňuje podmínky pro užití téměř všech rozpracovaných institutů. Problém nastává až v rovině praktické, kdy věřiteli ve všech uvedených případech hrozí reálné riziko, že neunese důkazní břemeno a svá tvrzení před soudem neprokáže. Oproti bývalému společníkovi a jednatele má totiž podstatný informační i důkazní deficit.

Nabízí se otázka, zda by řešením bylo obrácení důkazního břemene na stranu žalovanou ve vztahu k jednání a úmyslu společníka, jednatele, nebo vlivné osoby. Mám za to, že takové řešení by nebylo vhodné, nebo alespoň ne obrácení důkazního břemene bez dalšího, neboť by v konečném důsledku mohlo vést k nadměrnému narušení zásady majetkové samostatnosti obchodních korporací, a tím i k narušení právní jistoty. Jako tzv. zlatou střední cestou by se mohla jevit úvaha o zavedení větší majetkové provázanosti společníků a jednočlenných společností. V situaci, kdy má společnost jediného člena, který je zároveň jejím jediným statutárem, lze s mírnou nadsázkou tvrdit, že tato společnost a její člen prakticky splývají v jednu entitu. U těchto typů společností by tak bylo možné uvažovat o větší majetkové provázanosti, nebo alespoň právě o obrácení důkazního břemene. Věřitelům těchto společností by tak byla poskytnuta silnější právní ochrana proti společníkům, kteří se „schovávají za korporátní závoj“.

²⁸ Srov. ust. § 59 odst. 5 z. o. k., ve znění účinném do 31. 12. 2020.

²⁹ Ust. § 71 odst. 3 z. o. k. Srov. ČERNÁ, S. Účast obchodní korporace v podnikatelském seskupení. op. cit., s. 250 – 252.

Literatúra

1. ČERNÁ, S. Lze prolomit majetkové hranice obchodní společnosti? In: PAUKNEROVÁ, M., TOMÁŠEK, M. et al. Nové jevy v právu na počátku 21. století - sv. 4 - Soukromé právo. Praha: Karolinum, 2009. s. 28 – 46. ISBN 978-80-2461-687-2.
2. ČERNÁ, S. Účast obchodní korporace v podnikatelském seskupení. In: ČERNÁ, S., ŠTENGLOVÁ, I., PELIKÁNOVÁ, I. a kol. Právo obchodních korporací. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2021, s. 250 – 252. ISBN: 978-80-7598-991-8.
3. EICHLEROVÁ, K. Společnost s ručením omezeným. In: ČERNÁ, S., ŠTENGLOVÁ, I., PELIKÁNOVÁ, I. a kol. Právo obchodních korporací. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2021, s. 317 - 397. ISBN: 978-80-7598-991-8.
4. FYRBACH, D. Společnost s ručením omezeným. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2016, 590 s. ISBN 978-80-7552-231-3.
5. FLÍDR, J. Delikttní odpovědnost člena statutárního orgánu obchodní korporace vůči třetím osobám. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2021, 272 s. ISBN 978-80-7676-034-9.
6. JOSKOVÁ, L. Povinnost postupovat s péčí řádného hospodáře a obrácení důkazního břemena. In: DVOŘÁK, J., MACKOVÁ, A. Eds. Pocta Aleně Winterové k 80. narozeninám. Praha: Všehrad, 2018, s. 153 - 165. ISBN 978-80-85305-53-1.
7. KOTÁPIŠOVÁ, P. Obrácené důkazní břemeno při porušení péče řádného hospodáře. In: SEDLÁČEK, M., STŘELEČEK, T. a kol. Povinnost a odpovědnost v civilním právu hmotném a procesním. Speciální problémy. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2021, s. 153 – 163. ISBN 978-80-7676-244-2.
8. LASÁK, J., Komentář k § 159 In: LAVICKÝ, P. a kol. Občanský zákoník I. Obecná část (§ 1–654). Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2022, dostupné v databázi Beck-online.cz. ISBN 978-80-7400-852-8.
9. LOKAJÍČEK, J. Prolomení majetkové samostatnosti kapitálových společností. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016. 175 s. ISBN 978-80-7400-603-6.
10. PATĚK, D. K možnosti prolomení majetkové samostatnosti české společnosti s ručením omezeným. In: PAUKNEROVÁ, M., TOMÁŠEK, M. et al. Nové jevy v právu na počátku 21. století - sv. 4 - Soukromé právo. Praha: Karolinum, 2009. s. 46 - 54. ISBN 978-80-2461-687-2.
11. PATĚK, D. Povinnost péče řádného hospodáře. In: ČERNÁ, S., ŠTENGLOVÁ, I., PELIKÁNOVÁ, I. a kol. Právo obchodních korporací. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2021, s. 184. ISBN: 978-80-7598-991-8.
12. PAUKNEROVÁ, M., TOMÁŠEK, M. et al. Nové jevy v právu na počátku 21. století - sv. 4 - Soukromé právo. Praha: Univerzita Karlova v Praze, 2009. s. 426. ISBN 978-80-246-1687-2.
13. SEDLÁČEK, M. Pojetí věcné legitimace v civilním procesu a možnosti nápravy jejího nedostatku. In: KEREKEŠOVÁ, M., MACKO, L., ROMANOVÁ, E. (eds.). Košické dni súkromného práva III. Recenzovaný zborník vedeckých prac. Košice: Univerzita P. J. Šafárika v Košiciach, 2021, s. 267 – 276. 978-80-5740-024-0